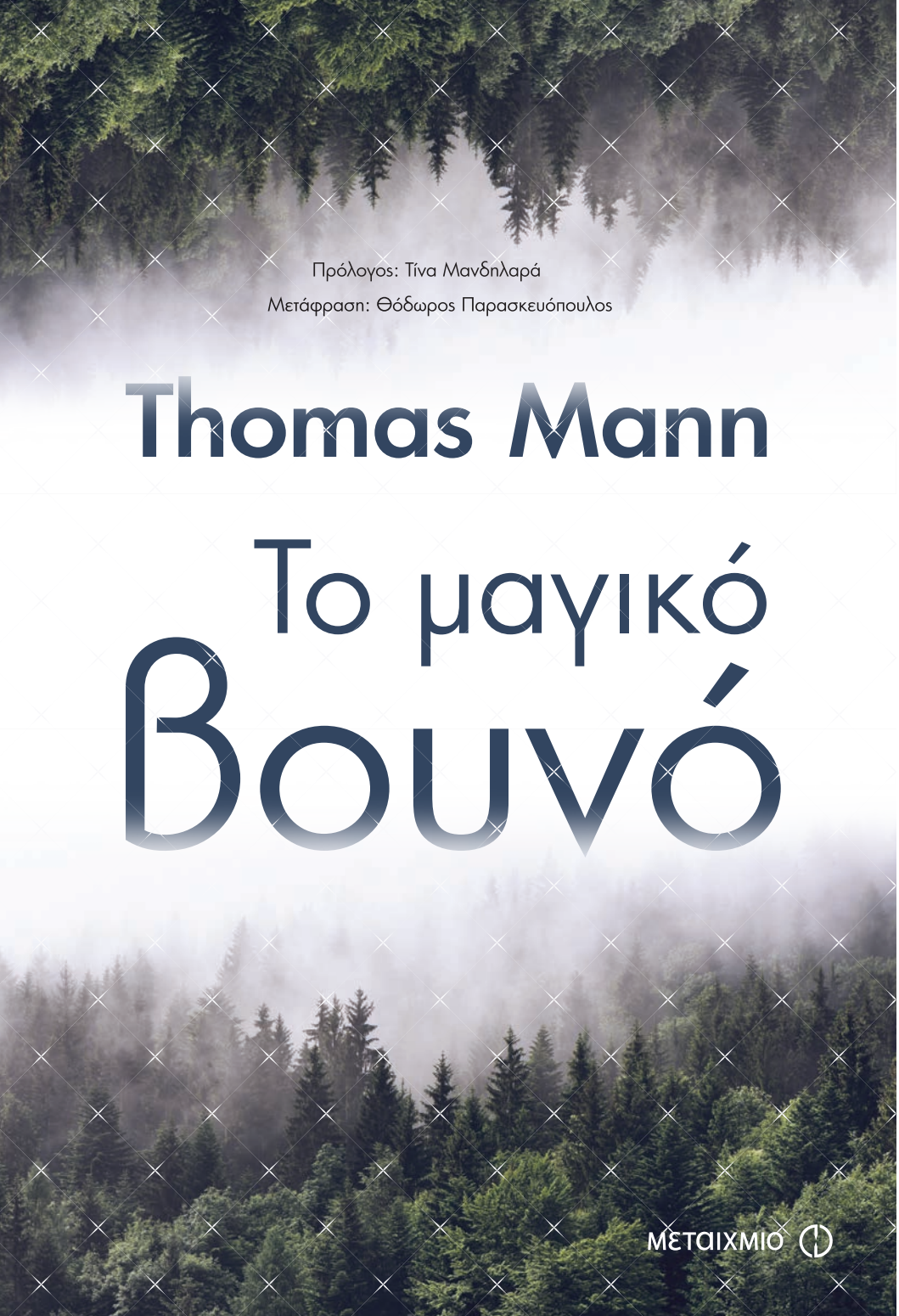

Πρόλογος: Τίνα Μανδηλαρά
Μετάφραση: Θόδωρος Παρασκευόπουλος

Thomas Mann

Το μαγικό
Βουνό

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Άφιξη

Ένας απλός, νέος άνθρωπος ταξίδευε μεσοκαλόκαιρο από το Αμβούργο, την ιδιαίτερη πατρίδα του, για το Νταβός Πλατς στο κατόνι Γκραουμπίντεν. Πήγαινε επίσκεψη για τρεις εβδομάδες.

Από το Αμβούργο όμως μέχρι εκεί επάνω είναι μακρύ ταξίδι· πολύ μακρύ μάλιστα σε σχέση με μια τόσο σύντομη διαμονή. Τραβάει μέσα από χώρες πολλές, βουνό πάνω, βουνό κάτω, από το νοτιογερμανικό υψίπεδο έως κάτω στις όχθες της σουηδικής θάλασσας, και με το πλοίο στα πηδηκτά της κύματα περνώντας πάνω από βάρη που παλιότερα τα θεωρούσαν απύθμενα.

Από εκεί κομματιάζεται το ταξίδι, που μέχρι τότε ακολουθούσε για μεγάλα διαστήματα ευθείες γραμμές. Στον οικισμό Ρόρσαχ, σε ελβετικό έδαφος, ξαναπαίρνεις τον σιδηρόδρομο, φτάνεις όμως μόνο μέχρι το Λάντκβαρτ, έναν μικρό σταθμό στις Άλπεις, όπου πρέπει να αλλάξεις τρένο. Είναι ένα τρένο στενής γραμμής, στο οποίο επιβιβάζεσαι αφού έχεις σταθεί αρκετά σε ανεμοδαρμένο και ελάχιστα θελκτικό μέρος, και αμέσως μόλις η μικρή αλλά, όπως φαίνεται, ασυνήθιστα ισχυρή μηχανή τεθεί σε κίνηση, αρχίζει το πραγματικά περιπετειώδες κομμάτι του ταξιδιού, μια απότομη και επίμονη ανάβαση που φαίνεται να μην τελειώνει. Γιατί ο σταθμός Λάντκβαρτ βρίσκεται ακόμα σε σχετικά χαμηλό υψόμετρο, τώρα όμως το ταξίδι ακολουθεί έναν άγριο, απότομο, βραχώδη δρόμο, πραγματικά στα ψηλά βουνά.

Ο Χανς Κάστορπ—αυτό ήταν το όνομα του νεαρού—βρισκόταν μόνος σε ένα μικρό διαμέρισμα με γκριζα ταπετσαρία, με τον κροκοδειλένιο σάκο του, δώρο του θείου και κηδεμόνα του, του προξένου Τίναππελ—για να αναφέρουμε εδώ και αυτό το όνομα—, το χειμωνιάτικο παλτό του, που κουνιόταν σε ένα κρεμαστάρι, και το πλέιντ του τυλιγμένο ρολό. Καθόταν με κατεβασμένο το τζάμι του παραθύρου και, καθώς το απόγευμα γινόταν όλο και πιο ψυχρό, είχε σηκώσει, βουτυρόπαιδο και ευπαθής καθώς ήταν, τον γιακά του φαρδιού, σύμφωνα με τη μόδα, και φοδραρισμένου με μετάξι καλοκαιρινού πανωφοριού του. Δίπλα του, στο κάθισμα, βρι-

σκόταν ένα χαρτόδετο βιβλίο με τον τίτλο *Ocean Steamships*, όπου μελετούσε κάπου κάπου στην αρχή του ταξιδιού· τώρα όμως βρισκόταν εκεί παρατημένο, ενώ η ανάσα της βαριά ασθμαίνουσας ατμομηχανής, μπαίνοντας μέσα, βρόμιζε το κάλυμμά του με κόκκους καρβουνόσκονης.

Δυο ημέρες ταξίδι απομακρύνουν τον άνθρωπο –και μάλιστα τον νέο άνθρωπο, που μόνο λίγο έχει ριζώσει στη ζωή– από τον καθημερινό του κόσμο, από όλα αυτά που ονόμαζε καθήκοντα, ενδιαφέροντα, έγνοιες, προοπτικές, πολύ περισσότερο από όσο μπορούσε να φανταστεί πηγαίνοντας με το αμάξι στον σταθμό. Ο χώρος που, ελυσσόμενος και φευγαλέος, απλώνεται ανάμεσα σε αυτόν και στον τόπο της καταγωγής του διαθέτει δυνάμεις που συνήθως πιστεύει κανείς ότι αποτελούν προνόμιο του χρόνου· ώρα με την ώρα επιφέρει εσωτερικές αλλαγές που μοιάζουν πολύ με εκείνες που προκαλεί ο χρόνος, και που όμως κατά κάποιον τρόπο τις ξεπερνούν. Όπως και ο χρόνος, επιφέρει λησμονιά· το κάνει όμως αποδεσμεύοντας το πρόσωπο του ανθρώπου από τις σχέσεις του και μεταθέτοντάς τον σε μια ελεύθερη και αρχέγονη κατάσταση – ακόμα και τον σχολαστικό και τον βαθιά ριζωμένο τον κάνει μεμιάς κάτι σαν πλάνητα. Ο χρόνος, λέγεται, είναι λήθη· μα και ο αέρας των μακρινών τόπων είναι τέτοιο ποτό, που, κι αν επιδρά λιγότερο βαθιά, επιδρά όμως ταχύτερα.

Αυτή την εμπειρία γνώρισε και ο Χανς Κάστορπ. Δεν είχε σκοπό να πάρει αυτό το ταξίδι και τόσο σοβαρά, να ασχοληθεί ολόψυχα με αυτό. Αντίθετα, η γνώμη του ήταν να τελειώνει γρήγορα, αφού έπρεπε να γίνει, να επιστρέψει ακριβώς ο ίδιος και να αρχίσει τη ζωή του πάλι ακριβώς από το σημείο που χρειάστηκε για μια στιγμή να την αφήσει. Μόλις χθες βρισκόταν στους συνηθισμένους δρόμους της σκέψης του, τον είχε απασχολήσει ό,τι είχε μόλις πρόπινος συμβεί, οι εξετάσεις του και εκείνο που βρισκόταν άμεσα μπροστά του, η είσοδός του στην εταιρεία Τούντερ & Βιλμς (ναυπηγείο, μηχανουργείο και λεβητοποιείο), υπερπηδώντας τις επόμενες τρεις εβδομάδες με όση ανυπομονησία επέτρεπε ο χαρακτήρας του. Τώρα όμως του φαινόταν σαν να απαιτούσε η κατάσταση όλη του την προσοχή και σαν να μην ήταν δυνατόν να την πάρει ελαφρά. Αυτή η ανύψωση σε περιοχές όπου ποτέ του πριν δεν είχε ανασάνει και όπου, όπως γνώριζε, επικρατούσαν τελείως ασυνήθιστες, παράξενες, ισχνές και περιοριστικές συνθήκες ζωής άρχιζε

να τον διεγείρει, να τον γεμίζει με ένα είδος φόβου. Πατρίδα και τάξη δεν βρίσκονταν απλώς πίσω μακριά, βρίσκονταν κυρίως πολύ βαθιά κάτω του και ανέβαινε ολοένα και ψηλότερά τους. Αιωρούμενος μεταξύ αυτών και του άγνωστου αναρωτιόταν τι θα του συνέβαινε εκεί επάνω. Μήπως ήταν ανόητο και ανθυγιεινό που αυτός, γεννημένος και μαθημένος να αναπνέει μόλις λίγα μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, άφηνε να τον μεταφέρουν σε αυτές τις υπερβολικά ψηλές περιοχές, χωρίς τουλάχιστον να μείνει λίγες ημέρες σε ένα μέρος με μέτριο υψόμετρο; Θα ήθελε να είχε φτάσει, γιατί, όταν βρισκόταν πια εκεί, σκέφτηκε, θα ζούσε όπως παντού και τίποτε δεν θα του υπενθύμιζε, όπως τώρα που σκαρφάλωνε, σε τι ανοίκειες σφαίρες βρισκόταν. Κοίταξε έξω: το τρένο ελισσόταν καμπιόμενο στο στενό πέρασμα. Έβλεπες τα μπροστινά βαγόνια, έβλεπες τη μηχανή να κοπάζει βγάζοντας καφετιές, πράσινες και μαύρες μάζες καπνού, που σκόρπιζαν στο πέταγμά τους. Νερά βούιζαν στο βάθος από δεξιά· από τα αριστερά, σκούρα βουνίσια πεύκα έτειναν ανάμεσα σε βράχινους όγκους προς έναν πετρόγκριζο ουρανό. Κάποτε περνούσαν από κατασκότεινες στοές και, όταν ξημέρωνε πάλι, πλατιά βάραθρα ανοίγονταν, με οικισμούς στα βάθη τους. Έκλειναν ύστερα, ακολουθούσαν στενά περάσματα με απομεινάρια χιονιού στις ρωγμές και στις σχισμάδες τους. Το τρένο σταματούσε σε σταθμούς με κακομοίρικα κτίρια, σε τυφλούς σταθμούς από όπου έφευγε προς την αντίθετη κατεύθυνση, κάτι που σε μπερδευε, γιατί δεν γνώριζες προς τα πού πήγαινε το ταξίδι, και έκανες ώρα να προσανατολιστείς. Υπέροχη μακρινή θέα ανοιγόταν στον θείο, φαντασμαγορικό κόσμο των κορυφών των ψηλών βουνών, προς τα ύψη και το εσωτερικό του οποίου κατευθυνόταν το ταξίδι, και κανόταν από το γεμάτο δέος βλέμμα με τις στροφές του περάσματος. Ο Χανς Κάστορπ σκέφτηκε ότι είχε υπερβεί τη ζώνη των φυλλοβόλων, μάλλον και των ωδικών –αν δεν έπεφτε έξω–, και αυτή η σκέψη της παύσης και της απώλειας επέδρασε έτσι που τον κατέλαβε ελαφριά ζάλη και ναυτία και σκέπασε για μια στιγμή τα μάτια με το χέρι του. Πέρασε γρήγορα. Είδε ότι είχε τελειώσει ο ανήφορος, είχαν περάσει το πιο ψηλό σημείο. Τώρα, το τρένο προχωρούσε πιο εύκολα στο επίπεδο βάθος της κοιλάδας.

Θα ήταν οκτώ η ώρα και ακόμη έφεγγε η ημέρα. Μια λίμνη εμφανίστηκε στο βάθος του τοπίου, τα νερά της ήταν γκριζα, και μαύροι

πευκώνες σκαρφάλωναν στους λόφους γύρω από τις όχθες της, αραιώναν πιο ψηλά, χάνονταν και άφηναν πίσω τους ομιχλώδεις και γυμνό πέτρωμα. Στάθηκαν σε έναν μικρό σταθμό, ήταν το χωριό Νταβός, καθώς άκουσε ο Χανς Κάστορπ να ανακοινώνουν έξω· σε λίγο θα βρισκόταν στον προορισμό του. Και ξάφνου άκουσε δίπλα του τη φωνή του Γιοάχιμ Τσίμσεν, την αργόσυρτη αμβουργέζικη φωνή του εξαδέλφου του που έλεγε: «Μέρα! Έλα, κατέβα τώρα». Και όπως κοίταξε έξω, κάτω από το παράθυρό του στεκόταν στο κρηπίδωμα ο ίδιος ο Γιοάχιμ αυτοπροσώπως με καφετί πανωφόρι, δίκως καπέλο, και φαινόταν τόσο υγιής όσο ποτέ πριν. Γέλασε και ξαναείπε:

«Έλα, κατέβα, μην ντρέπεσαι!»

«Δεν έφτασα όμως ακόμη» είπε ο Χανς Κάστορπ ξαφνιασμένος και εξακολουθώντας να κάθεται.

«Πώς δεν έφτασες! Εδώ είναι το χωριό. Από εδώ είναι πιο κοντά για το σανατόριο. Έχω φέρει αμάξι. Έλα, δώσ' μου τα πράγματά σου».

Γελώντας, μπερδεμένος, στην έξαψη της άφιξης και του ξανανταμώματος, του έδωσε ο Χανς Κάστορπ τον σάκο και το παλτό, το πλέιντ, το μπαστούνι και την ομπρέλα, τέλος και το *Ocean Steamships*. Μετά πέρασε τον στενό διάδρομο και πήδησε στο κρηπίδωμα του σταθμού για τον πραγματικό και, τρόπος του λέγειν, κανονικά προσωπικό και-ρεπισμό με τον εξάδελφό του, που έγινε χωρίς πολλές διαχύσεις, όπως γίνεται ανάμεσα σε ανθρώπους με στεγνές και ψυχρές συνήθειες. Ακούγεται παράξενο, αλλά ανέκαθεν απέφευγαν να προσφωνεί ο ένας τον άλλο με το μικρό τους όνομα, μόνο και μόνο από φόβο προς υπερβολική εγκαρδιότητα. Επειδή όμως δεν ταίριαζε να προσφωνούνται με το επώνυμο, περιορίζονταν στην απρόσωπη προσφωνήση. Ήταν βαθιά ριζωμένη συνήθεια ανάμεσα στα δύο ξαδέλφια.

Ένας άνθρωπος με λιβρέα και πηλήκιο με σιρίτια κοιτούσε πώς έσφιγγαν γρήγορα και λίγο αμήχανα τα χέρια –ο νεαρός Τσίμσεν σε στρατιωτική στάση– και πλησίασε για να ζητήσει το δελτίο αποσκευών του Χανς Κάστορπ· ήταν ο θυρωρός του διεθνούς σανατορίου Μπέργκχοφ και προσφέρθηκε να παραλάβει τη μεγάλη βαλίτσα από τον σιδηροδρομικό σταθμό Πλατς, ενώ οι κύριοι θα πήγαιναν με το αμάξι κατευθείαν για το βραδινό. Κούτσαινε εμφανώς, και έτσι αυτό ήταν το πρώτο που ρώτησε ο Χανς Κάστορπ τον Γιοάχιμ Τσίμσεν:

«Δεν μου λες, βετεράνος του πολέμου είναι; Γιατί κουτσαίνει έτσι;»
 «Τώρα μάλιστα!» απάντησε ο Γιοάχιμ κάπως πικρά. «Βετεράνος! Τον έχει χτυπήσει στο γόνατο – ή τουλάχιστον τον είχε, γιατί μετά του αφαίρεσαν την επιγονατίδα».

Ο Χανς Κάστορπ το σκέφτηκε όσο πιο γρήγορα μπορούσε. «Α, γι' αυτό!» είπε, σηκώνοντας το κεφάλι και ρίχνοντας μια φευγαλέα ματιά πίσω του καθώς προχωρούσε. «Δεν θα μου πεις όμως ότι έχεις κι εσύ τίποτε τέτοιο; Μοιάζεις σαν να 'χεις παραλάβει κιόλας το ξίφος σου και να γυρίζεις από τις ασκήσεις». Και κοίταξε τον εξάδελφό του από το πλάι.

Ο Γιοάχιμ ήταν ψηλότερος και πιο ευρύτερος από τον ίδιο, πρότυπο της νεανικής ρώμης και σαν πλασμένος για στολή. Ο τύπος του ήταν πολύ μελαχρινός, από εκείνους που δεν βγάζει σπάνια η ξανθιά του πατρίδα, και η έτσι ή αλλιώς σκουρόχρωμη επιδερμίδα του είχε γίνει σχεδόν μπρούντζινη από το κάψιμο του ήλιου. Με τα μεγάλα μαύρα μάτια του και το μικρό σκούρο μουστάκι πάνω από το γεμάτο, καλογραμμένο στόμα θα ήταν σχεδόν ωραίος αν δεν είχε πεταχτά αυτιά. Ήταν ο μεγάλος του καημός και ο μοναδικός πόνος στη ζωή του μέχρι κάποια στιγμή. Τώρα είχε άλλες έγνοιες. Ο Χανς Κάστορπ συνέχισε:

«Θα κατέβεις μαζί μου, έτσι; Δεν βλέπω κανένα εμπόδιο».

«Μαζί σου;» ρώτησε ο εξάδελφος και έστρεψε προς το μέρος του τα μεγάλα του μάτια, που πάντα ήταν ήρεμα, είχαν πάρει όμως σε αυτούς τους πέντε μήνες μια κουρασμένη, σχεδόν θλιμμένη έκφραση. «Μαζί σου, πότε;»

«Ε, να, σε τρεις βδομάδες».

«Α, μάλιστα, με το μυαλό σου βρίσκεσαι κιόλας στον γυρισμό» απάντησε ο Γιοάχιμ. «Καλά, μη βιάζεσαι, μόλις ήρθες. Βέβαια, για μας εδώ πάνω τρεις βδομάδες δεν είναι σχεδόν τίποτε, αλλά για σένα, που έχεις έρθει επίσκεψη και θες έτσι κι αλλιώς να μείνεις μόνο τρεις βδομάδες, για σένα είναι πολύς καιρός. Εγκλιματίσου πρώτα· θα δεις, δεν είναι τόσο εύκολο. Κι άλλωστε το κλίμα δεν είναι το μόνο παράξενο εδώ σ' εμάς. Πρόσεχε και θα δεις πολλά καινούργια πράγματα. Κι αυτά που λες για μένα, ξέρεις, τόσο γρήγορα δεν γίνεται, "σε τρεις βδομάδες σπίτι". Μπορεί να 'μαι μαυρισμένος, αλλά αυτό είναι κυρίως από την

αντανάκλαση στο χιόνι και δεν σημαίνει πολλά πράγματα, όπως λέει πάντα κι ο Μπέρενς. Στην τελευταία γενική εξέταση είπε πως έξι μήνες ακόμα θα κρατήσει σίγουρα».

«Έξι μήνες; Είσαι τρελός;» φώναξε ο Χανς Κάστορπ. Μόλις είχαν καθίσει στο κίτρινο καμπριολέ που τους περίμενε στη λιθόστρωτη πλατεία μπροστά στο κτίριο του σταθμού –τίποτα παραπάνω από μια καλύβα– και καθώς οι δυο καφετήδες ξεκινούσαν, ο Χανς Κάστορπ στριφογύρισε αγανακτισμένος στα σκληρά μαξιλάρια. «Έξι μήνες; Μα είσαι κιόλας έξι μήνες εδώ πάνω! Ποιος έχει τόσο χρόνο;»

«Ναι, ο χρόνος» είπε ο Γιοάχιμ και κατένευσε κάμποσες φορές ίσια μπροστά του, χωρίς να ασχοληθεί με την ειλικρινή αγανάκτηση του εξαδέλφου του. «Έχουν έναν τρόπο εδώ να διαχειρίζονται τον ανθρώπινο χρόνο – είναι απίστευτο. Γι' αυτούς τρεις βδομάδες είναι σαν μια μέρα. Θα δεις. Θα τα μάθεις όλα» είπε και πρόσθεσε: «Εδώ πάνω αλλάζει κανείς αντιλήψεις».

Ο Χανς Κάστορπ τον παρατηρούσε αδιάκοπα από το πλάι.

«Έχεις όμως ξανανιώσει εκπληκτικά» είπε κουνώντας το κεφάλι.

«Λες, ε;» απάντησε ο Γιοάχιμ. «Έτσι δεν είναι; Έτσι νομίζω κι εγώ!» είπε και ανακάθισε στο μαξιλάρι. Ξαναπήρε όμως αμέσως μια πιο πλαγιαστή στάση: «Είμαι όντως καλύτερα» εξήγησε «αλλά δεν είμαι υγιής. Πάνω αριστερά, εκεί που ακουγόταν ένας ρόγχος, ακούγεται τώρα πια μόνο ένας τραχύς ήχος. Δεν είναι τόσο φοβερό, αλλά κάτω είναι πολύ πιο τραχύς και υπάρχουν ακόμη ακροαστικά στο δεύτερο μεσοπλεύριο κοίλωμα».

«Πόσο μορφωμένος έγινες!» είπε ο Χανς Κάστορπ.

«Ναι, μα τον Θεό, καλή μόρφωση είναι αυτή. Ευχαρίστως θα την ξειδρώνα στην υπηρεσία» απάντησε ο Γιοάχιμ. «Έχω όμως ακόμη αιμοπύσεις» είπε με ένα ανέμελο και ταυτόχρονα απότομο ανασήκωμα των ώμων, που δεν του ταίριαζε, και έδειξε στον εξάδελφό του κάτι που το μισόβγαλε από την τσέπη του πανωφοριού που βρισκόταν από τη δική του μεριά, για να το κρύψει πάλι αμέσως: ένα πλακέ καμπυλωτό μπουκάλι από μπλε γυαλί με μεταλλικό καπάκι. «Το έχουν οι περισσότεροι εδώ πάνω» είπε. «Του 'χουμε δώσει και όνομα, ένα περιπαικτικό όνομα, πολύ εύθυμο. Κοιτάξεις το τοπίο;»

Αυτό έκανε ο Χανς Κάστορπ και δήλωσε: «Μεγαλειώδες!».

«Βρίσκεις;» ρώτησε ο Γιοάχιμ.

Είχαν ακολουθήσει για ένα διάστημα τον δρόμο που, ακανόνιστα πλαισιωμένος από σπίτια, πήγαινε παράλληλα με τη σιδηροδρομική γραμμή κατά μήκος της κοιλάδας, πέρασαν μετά τις στενές ράγες προς τα αριστερά, πέρασαν πάνω από ένα ποταμάκι και τριπόδιζαν τώρα στον ελαφρά ανηφορικό αμαξιτό δρόμο προς δασωμένες πλαγιές, κατά εκεί όπου σε ένα χαμηλά προεξέχον επίπεδο λιβάδι μόλις άναβει τα πρώτα του φώτα ένα μακρόστενο κτίριο με τρούλο και πρόσοψη στα νοτιοδυτικά, που με τα σκεπαστά του μπαλκόνια έμοιαζε από μακριά τρυπητό και πορώδες σαν σφουγγάρι. Σκοτείνιαζε γρήγορα. Ένα ελαφρύ εσπερινό κοκκίνισμα, που είχε ζωντανέψει για λίγο τον ομοιόμορφα συννεφιασμένο ουρανό, είχε κιόλας κλωμιάσει και επικρατούσε στη φύση εκείνη η άχρωμη, άψυχη και θλιβερή μεταβατική κατάσταση που υπάρχει αμέσως πριν πέσει ολότελα η νύχτα. Η κατοικημένη κοιλάδα, μακρόσυρτη και κάπως καμπυλωτή, φωπιζόταν τώρα παντού, τόσο στον βυθό όσο και εδώ και εκεί στις δυο πλαγιές της – κυρίως στη δεξιά, που προεξείχε και που επάνω της σκαρφάλωναν ταρατισωτά τα κτίσματα. Αριστερά στις χορταριασμένες πλαγιές ανηφόριζαν μονοπάτια και χάνονταν στη μουντή μελανότητα των κωνοφόρων. Οι σιλουέτες των μακρινών βουνών, πίσω, στην έξοδο, εκεί όπου στένευε η κοιλάδα, έδειχναν το ψυχρό γαλάζιο του σχιστόλιθου. Καθώς είχε σηκώσει αέρα, γινόταν αισθητή η βραδινή δροσιά.

«Οχι, ειλικρινά δεν το βρίσκω τόσο επιβλητικό» είπε ο Χανς Κάστορπ. «Πού είναι λοιπόν οι παγετώνες, τα αιώνια χιόνια και τα γιγάντια όρη; Αυτά εκεί δεν μου φαίνονται και πολύ ψηλά».

«Ναι, είναι ψηλά» απάντησε ο Γιοάχιμ. «Βλέπεις σχεδόν παντού το δασοόριο, ξεχωρίζει με εντυπωσιακή καθαρότητα, τα κωνοφόρα σταματούν, και σταματούν τα πάντα· τέλος, βράκια, όπως βλέπεις. Εκεί απέναντι, δεξιά από το Σβάρτσχορν, σ' εκείνη εκεί τη μύτη, έχεις κι έναν παγετώνα – ξεχωρίζεις το γαλάζιο; Δεν είναι μεγάλος, είναι όμως κανονικός παγετώνας, ο παγετώνας της Σκαρλέττα. Το Πιτς Μίχελ και το Τίντσενχορν, εκεί στο άνοιγμα –δεν τα βλέπει κανείς αποδώ– είναι κι αυτά πάντα χιονισμένα, όλο τον χρόνο».

«Το αιώνιο χιόνι» είπε ο Χανς Κάστορπ.

«Ναι, αιώνιο, αν θέλεις. Ναι, είναι ψηλά. Αλλά κι εμείς είμαστε

φοβερά ψηλά, για σκέψου. Χίλια εξακόσια μέτρα πάνω από τη θάλασσα. Έτσι, το υψόμετρο δεν είναι πια τόσο σημαντικό εδώ πάνω».

«Πραγματικά, τι σκαρφάλωμα κι αυτό! Να σου πω, μ' έπασε φόβος και τρόμος. Χίλια εξακόσια μέτρα! Κοντά πέντε χιλιάδες πόδια, άμα τα λογαριάσεις. Ποτέ στη ζωή μου δεν βρέθηκα τόσο ψηλά». Και ο Χανς Κάστορπ πήρε περιέργως μια βαθιά δοκιμαστική αναπνοή στον ξένο αέρα. Ήταν φρέσκος – και τίποτε άλλο. Του έλειπε το άρωμα, η ουσία, η υγρασία, εισερχόταν εύκολα και δεν μιλούσε στην ψυχή.

«Εξαίρετος!» είπε ευγενικά.

«Ναι, είναι ένας φημισμένος αέρας. Εδώ που τα λέμε, το τοπίο σήμερα δεν παρουσιάζεται με την καλύτερη όψη του. Μερικές φορές είναι ομορφότερο, ιδιαίτερα όταν είναι χιονισμένο. Αλλά το μπουκτίζεις. Όλοι εμείς εδώ πάνω, πίστεψέ με, το 'χουμε μπουκτίσει εντελώς» είπε ο Γιοάχιμ, και το στόμα του στράβωσε από μια έκφραση απδίας που έμοιαζε υπερβολική και όχι συγκρατημένη και που επίσης δεν του ταίριαζε.

«Μιλάς τόσο παράξενα» είπε ο Χανς Κάστορπ.

«Μιλώ παράξενα;» ρώτησε ο Γιοάχιμ κάπως ανήσυχος και στράφηκε προς τον εξάδελφό του.

«Όχι, όχι, με συγχωρείς, έτσι μου φάνηκε μόνο κάποια στιγμή!» έσπευσε να πει ο Χανς Κάστορπ. Εννοούσε όμως την έκφραση «εμείς εδώ πάνω», που ο Γιοάχιμ την είχε χρησιμοποιήσει για τρίτη ή τέταρτη φορά και που του φαινόταν κατά κάποιον τρόπο στενάχωρη και παράξενη.

«Το σανατόριό μας βρίσκεται πιο ψηλά από το χωριό, όπως βλέπεις» συνέχισε ο Γιοάχιμ. «Πενήντα μέτρα. Το ενημερωτικό φυλλάδιο λέει "εκατό", αλλά είναι μόνο πενήντα. Πιο ψηλά από όλα είναι το σανατόριο Ζάτσαλπ εκεί απέναντι, δεν φαίνεται. Τον χειμώνα αναγκάζονται να κατεβάζουν τα πτώματά τους με έλκηθρο, γιατί οι δρόμοι δεν είναι βατοί».

«Τα πτώματά τους; Α, κατάλαβα! Έλα τώρα!» φώναξε ο Χανς Κάστορπ. Και ξαφνικά ξέσπασε σε γέλια, σε δυνατά ασυγκράτητα γέλια, που του τράνταζαν το στήθος και παραμόρφωναν το κάπως κοκαλιασμένο από τον ψυχρό άνεμο πρόσωπό του σε μια λίγο επώδυνη γκριμάτσα. «Στο έλκηθρο! Και μου το λες έτσι σαν να μη συμβαίνει τίποτε; Έχεις γίνει τελείως κυνικός σ' αυτούς τους πέντε μήνες!»

«Καθόλου κυνικός» απάντησε ο Γιοάχιμ σηκώνοντας τους ώμους. «Γιατί κυνικός; Τα πώματα δεν τα νοιάζει καθόλου... Είναι όμως δυνατό να γίνει κανείς κυνικός εδώ σ' εμάς. Κι ο ίδιος ο Μπέρνς είναι ένας γερο-κυνικός – παρεμπιπτόντως, ένας καταπληκτικός τύπος, παλιό μέλος φοιτητικής ένωσης και λαμπρός χειρουργός, όπως φαίνεται· θα σου αρέσει. Μετά είναι και ο Κροκόφσκι, ο βοηθός – κάτι τελείως ιδιαίτερο. Στο φυλλάδιο η δραστηριότητά του επισημαίνεται ιδιαίτέρως. Κάνει ψυχικό διαμελισμό στους ασθενείς».

«Τι κάνει; Ψυχικό διαμελισμό; Μα είναι ανδιαστικό!» φώναξε ο Χανς Κάστορπ, και τώρα υπερίσχυσε τελείως η ευθυμία. Δεν μπορούσε πια να τη συγκρατήσει, προπάντων ο ψυχικός διαμελισμός τον αποτελείωσε, και γελούσε τόσο, που τα δάκρυα έτρεχαν κάτω από το χέρι του με το οποίο, σκύβοντας, είχε σκεπάσει τα μάτια του. Και ο Γιοάχιμ γελούσε με την καρδιά του –φαινόταν να του κάνει καλό–, και έτσι κατέληξαν να κατέβουν εν πλήρη ευθυμία από το αμάξι τους, που, στο τέλος με ρυθμό βάδην, τους μετέφερε από τον ανηφορικό, στριφογυριστό, ιδιωτικό δρόμο μέχρι την πύλη του διεθνούς σανατορίου Μπέργκχοφ.

Αριθ. 34

Μπαίνοντας δεξιά, ανάμεσα στην είσοδο και στον ανεμοδείκτη, βρισκόταν το θυρωρείο, όπου ένας υπηρέτης γαλλικού τύπου, με γκριζα λιβρέα σαν του κουτσού στον σταθμό, καθόταν στο τηλέφωνο διαβάζοντας εφημερίδες. Βγήκε να τους υποδεχτεί και τους οδήγησε μέσα από το καλοφωτισμένο χολ, στη δεξιά πλευρά του οποίου βρίσκονταν τα σαλόνια.

Περνώντας ο Χανς Κάστορπ έριξε μια ματιά μέσα και είδε ότι ήταν άδεια. «Πού είναι οι ασθενείς;» ρώτησε και ο εξάδελφός του απάντησε:

«Κάνουν κούρα. Εγώ είχα έξοδο απόψε επειδή έπρεπε να σε παραλάβω. Αλλιώς, μετά το βραδινό ξαπλώνω στο μπαλκόνι».

Λίγο ακόμα και ο Χανς Κάστορπ θα ξέσπαγε πάλι σε γέλια.

«Τι, ξαπλώνετε νυχτιάτικα στο μπαλκόνι;» ρώτησε με ασταθή φωνή.

«Ναι, είναι ο κανονισμός. Οκτώ με δέκα. Έλα όμως, δες το δωμάτιό σου και πλύνε τα χέρια σου».

Μπήκαν στο ασανσέρ και ο Γάλλος έθεσε σε λειτουργία τον ηλεκτρικό κινητήρα.

Ανεβαίνοντας ο Χανς Κάστορπ σκούπισε τα μάτια του. «Είμαι τελείως τσακισμένος και εξαντλημένος από τα γέλια» είπε και ανάσανε από το στόμα. «Μου είπες τόσα παλαβά πράγματα... Αυτό με τον διαμελισμό της ψυχής παραήταν, ξεπέρασε κάθε όριο. Εκτός αυτού, είμαι και λίγο κουρασμένος από το ταξίδι. Έχεις κι εσύ τόσο κρύα πόδια; Ταυτόχρονα, καίει τόσο πολύ το πρόσωπό μου – πολύ δυσάρεστο. Ελπίζω πως θα φάμε σε λίγο; Μου φαίνεται ότι πεινώ. Τρώτε καλά εδώ πάνω;»

Περπατούσαν αθόρυβα επάνω στο ψάθινο χαλί του στενού διαδρόμου. Πλαφονιέρες από οπαλίνα έστελναν ένα κλωμό φως από το ταβάνι. Οι τοίχοι, σκεπασμένοι με μια γυαλιστερή λαδομπογιά, γυάλιζαν με σκληρό λευκό χρώμα. Κάπου φάνηκε μια νοσοκόμα με λευκή σκούφια και πενς-νε, με το κορδόνι του περασμένου πίσω από το αυτί. Προφανώς ήταν προτεσταντικού δόγματος, δίχως πραγματική αφοσίωση στο επάγγελμά της, περιέργη και ενοχλημένη, και κουρασμένη από την πλήξη. Σε δυο σημεία του διαδρόμου στο πάτωμα, μπροστά σε δυο λευκές αριθμημένες πόρτες, βρίσκονταν κάτι σαν μπαλόνια, μεγάλα φουσκωτά δοχεία με κοντό λαιμό, που ο Χανς Κάστορπ ξέχασε προς το παρόν να ρωτήσει για τη χρησιμότητά τους.

«Εδώ είμαστε» είπε ο Γιοάχιμ. «Αριθμός τριάντα τέσσερα. Δεξιά μένω εγώ και αριστερά ένα ανδρόγυνο από τη Ρωσία – κάπως ατημέλητοι και θορυβώδεις, πρέπει να παραδεχτώ, αλλά δεν γινόταν αλλιώς. Λοιπόν, τι λες;»

Η πόρτα ήταν διπλή, με ένα άγκιστρο για ρούχα στον ενδιάμεσο χώρο. Ο Γιοάχιμ είχε ανάψει το φως της οροφής και στην παλλόμενη φωτεινότητά του εμφανίστηκε το δωμάτιο ειρηνικό και χαρούμενο, με τα λευκά, πρακτικά του έπιπλα, τις, επίσης λευκές, χοντρές ταπετσαρίες από υλικό που πλενόταν, το καθαρό πάτωμα από λινόλεουμ, και τις λινές κουρτίνες, με απλό και χαρωπό κέντημα σε μοντέρνο στυλ. Η μπαλκονόπορτα ήταν ανοιχτή· διακρίνονταν τα φώτα της κοιλάδας και στα αυτιά έφτανε μακρινή μουσική χορού. Ο καλός ο Γιοάχιμ είχε τοποθετήσει μερικά λουλούδια σε ένα μικρό βάζο στο κομοδίνο –ό,τι μπορούσε να βρει κανείς στο δεύτερο φύτρωμα της κλόνης–, λίγες νεραγκούλες και μια δυο καμπανούλες, που τα είχε μαζέψει ο ίδιος στην πλαγιά.

«Πολύ ευγενικό εκ μέρους σου» τον ευχαρίστησε ο Χανς Κάστορπ. «Τι όμορφο δωμάτιο! Ό,τι πρέπει για να μείνει κανείς ευχάριστα λίγες βδομάδες».

«Προχθές πέθανε εδώ μια Αμερικάνα» είπε ο Γιοάχιμ. «Ο Μπέρενς είπε αμέσως ότι θα τελείωνε μέχρι να 'ρθεις και ότι το δωμάτιο θα ήταν στη διάθεσή σου. Μαζί της ήταν ο αρραβωνιαστικός της, άγγλος αξιωματικός του Ναυτικού, αλλά δεν φέρθηκε και πολύ θαρραλέα. Κάθε τόσο έβγαινε στον διάδρομο για να κλάψει σαν μικρό παιδί. Και ύστερα έτριβε τα μάγουλά του με cold cream, γιατί ήταν ξυρισμένος και τον έτσουζαν, φαίνεται, τα δάκρυα. Προχθές το βράδυ είχε η Αμερικάνα δυο πρώτης τάξεως αιμοπύσεις, και τέλος. Αλλά την είχαν πάρει από χθες το πρωί και ύστερα απολύμαναν βέβαια καλά το δωμάτιο, ξέρεις με φορμόλη, λένε ότι είναι καλή για τέτοιες δουλειές».

Ο Χανς Κάστορπ άκουγε τη διήγηση με ζωνρή αφηρημάδα. Με σηκωμένα τα μανίκια, στεκόταν μπροστά στον φαρδύ νιπτήρα, του οποίου οι νικέλινες βρύσες άστραφταν στο ηλεκτρικό φως, και ούτε έριξε ένα βλέμμα στο λευκό μεταλλικό φρεσκοστρωμένο κρεβάτι.

«Απολύμανση, εξαίρετα» είπε σαν να είχε διάθεση για κουβέντα και κάπως ασυνάρτητα, ενώ έπλενε και σκούπιζε τα χέρια του. «Μάλιστα, μεθυλαλδεϋδη, δεν την αντέχει ούτε το ισχυρότερο μικρόβιο – H_2CO , αλλά ερεθίζει τη μύτη, δεν είν' έτσι; Βεβαίως, η αυστηρή καθαριότητα είναι βασική προϋπόθεση...» Πρόφερε το σίγμα-ταυ αμβουργέζικα, κωρίζοντας τους φθόγγους, ενώ ο εξάδελφός του είχε συνηθίσει από τα φοιτητικά του χρόνια τη διαδεδομένη προφορά, και συνέχισε σαν να μιλούσε για κάτι που γνώριζε καλά: «Τι ήθελα να πω... Ο αξιωματικός θα ξυριζόταν μάλλον με ξυριστική μηχανή, γιατί γδέρνεται κανείς ευκολότερα μ' αυτά τα πράγματα παρά μ' ένα καλοακονισμένο ξυράφι, αυτή την εμπειρία έχω τουλάχιστον εγώ, που χρησιμοποιούσα πότε το ένα και πότε το άλλο. Ε, και το αλμυρό νερό πονάει βέβαια στην ερεθισμένη επιδερμίδα, θα 'χε συνηθίσει από την υπηρεσία του να χρησιμοποιεί cold cream, δεν μου φαίνεται καθόλου παράξενο...» Και συνέχισε να φλυαρεί, είπε ότι είχε διακόσια Μαρία Μαντσίνι –τα πούρα του– στη βαλίτσα –ο τελωνειακός έλεγχος ήταν απολύτως άνετος– και μετέφερε τους χαιρετισμούς διάφορων προσώπων από την πατρίδα. «Δεν θερμαίνουν εδώ;» φώναξε ξαφνικά και έτρεξε στους σωλήνες για να βάλει τα χέρια του.

«Όχι, μας κρατούν στη δροσιά» απάντησε ο Γιοάχιμ. «Θα πρέπει ν' αλλάξουν πολύ τα πράγματα για να ανάψουν τον Αύγουστο τη θέρμανση».

«Τι Αύγουστος και ξε-Αύγουστος!» είπε ο Χανς Κάστορπ. «Εγώ κρυώνω! Κρυώνω φρικτά, δηλαδή στο σώμα, γιατί στο πρόσωπο είμαι παράξενα ξαναμμένος. Άγγιξε να δεις πώς καίει!»

Αυτή η υπερβολή, να του αγγίξουν το πρόσωπο, δεν ταίριαζε καθόλου στην ιδιοσυγκρασία του Χανς Κάστορπ· έκανε και στον ίδιο αλγεινή εντύπωση. Και ο Γιοάχιμ την παρέβλεψε και είπε μόνο:

«Είναι ο αέρας, δεν σημαίνει τίποτε. Ο ίδιος ο Μπέρενς έχει όλα μέρα μπλάβα μάγουλα. Υπάρχουν κάποιοι που δεν συνηθίζουν ποτέ. Έλα, go on, αλλιώς δεν θα βρούμε τίποτε να φάμε».

Έξω φάνηκε πάλι η νοσοκόμα κοιτώντας τους με μυωπικό και περίεργο βλέμμα. Στο πρώτο όμως πάτωμα ο Χανς Κάστορπ σταμάτησε απότομα, καθηλωμένος από έναν απολύτως φρικτό ήχο που ακούστηκε από μικρή απόσταση, πίσω από μια καμπή του διαδρόμου, έναν ήχο όχι δυνατό, αλλά τόσο ξεκάθαρα φρικτό, που ο Χανς Κάστορπ έκανε μια γκριμάτσα και κοίταξε τον εξάδελφό του με ορθάνοικτα μάτια. Ήταν προφανώς βήχας – ανδρικός βήχας· ένας βήχας όμως που δεν είχε όμοιο του, με τον οποίο συγκρινόμενος κάθε άλλος γνώριμος βήχας ήταν μια υπέροχη και υγιής έκφραση ζωής – ένας βήχας δίχως όρεξη και κέφι, που δεν έβγαινε σε κανονικό ρυθμό αλλά ηχούσε σαν ένα φρικιαστικά αδύναμο ανακάτεμα σε πολύ οργανικής αποσύνθεσης.

«Μάλιστα» είπε ο Γιοάχιμ «άσχημα τα πράγματα. Είναι, ξέρεις, ένας αυστριακός αριστοκράτης, κομψός τύπος και σαν γεννημένος για ευπατρίδης. Και τώρα βρίσκεται σ' αυτή την κατάσταση. Αλλά περπατάει ακόμη».

Καθώς συνέχιζαν τον δρόμο τους, ο Χανς Κάστορπ μιλούσε πού και πού για τον βήχα του ευπατρίδη. «Πρέπει να λάβεις υπόψη σου» είπε «ότι ποτέ μου δεν είχα ακούσει κάτι παρόμοιο, ότι είναι τελείως καινούργιο για μένα και μου κάνει βέβαια εντύπωση. Υπάρχει λογίων λογίων βήχας, ξερός και υγρός, και ο υγρός έχει μάλλον περισσότερα πλεονεκτήματα, όπως γενικά λέγεται, και είναι καλύτερος παρά όταν γαβγίζει κανείς έτσι. Όταν στα νιάτα μου» (είπε «στα νιάτα μου») «είχα

κοκίτη, γάβγιζα σαν λύκος και χάρηκαν όλοι όταν ο βήχας έγινε πιο υγρός, το θυμάμαι πολύ καλά. Αλλά τέτοιος βήχας σαν κι αυτόν δεν ξανάγινε, για μένα τουλάχιστον – αυτός δεν είναι πια ζωντανός βήχας. Δεν είναι ξερός, αλλά ούτε υγρό μπορείς να τον πεις, δεν φτάνει η λέξη. Είναι σαν να βλέπεις μέσα στον άνθρωπο... πώς φαίνεται εκεί μέσα – όλα λιωμένα και λάσπη...»

«Εντάξει» είπε ο Γιοάχιμ «τ' ακούω κάθε μέρα, δεν χρειάζεται να μου το περιγράψεις».

Ο Χανς Κάστορπ όμως δεν μπορούσε να πουχάσει με τον βήχα που είχε ακούσει, διαβεβαίωνε ολοένα ότι ήταν πραγματικά σαν να έβλεπες το μέσα του ευπατρίδη, κι όταν έφτασαν στο εστιατόριο, τα κουρασμένα από το ταξίδι μάτια του έλαμπαν ξαναμμένα.

Στο εστιατόριο

Στο εστιατόριο το περιβάλλον ήταν φωτεινό, κομψό και ευχάριστο. Βρισκόταν ακριβώς δεξιά από το χολ, απέναντι από τα σαλόνια, και, όπως του εξήγησε ο Γιοάχιμ, το χρησιμοποιούσαν κυρίως οι καινούργιοι, εκείνοι που δεν έτρωγαν τις καθορισμένες ώρες και όσοι είχαν επισκέπτες. Γιορτάζονταν όμως εκεί και γενέθλια, επικείμενες αναχωρήσεις, καθώς και θετικά αποτελέσματα γενικών εξετάσεων. Ήταν φορές που γίνεται χαμός στο εστιατόριο, είπε ο Γιοάχιμ· σέρβιραν μέχρι και σαμπάνια. Τώρα δεν καθόταν κανείς εκεί, εκτός από μια μοναχική κυρία γύρω στα τριάντα που, ενώ διάβαζε ένα βιβλίο, μουρμούριζε κάποιον σκοπό και χτυπούσε κάθε τόσο με το μεσοδάχτυλο του δεξιού χεριού στο τραπεζομάντιλο. Μόλις οι δυο νέοι κάθισαν, άλλαξε θέση έτσι ώστε να τους έχει στραμμένη την πλάτη. Ήταν μισάνθρωπος, εξήγησε ο Γιοάχιμ σιγά, και στο εστιατόριο έτρωγε πάντα κρατώντας ένα βιβλίο. Όπως λεγόταν, είχε μπει ήδη νεαρό κορίτσι σε σανατόρια για πνευμονικές παθήσεις και από τότε δεν είχε ζήσει πια στον κόσμο.

«Τότε, λοιπόν, είσαι μπροστά της ακόμη πρωτάρης με τους πέντε μήνες σου, και θα είσαι ακόμα κι όταν θα έχεις έναν χρόνο στην πλάτη» είπε ο Χανς Κάστορπ στον εξάδελφό του. Και ο Γιοάχιμ άπλωσε το

χέρι για τον κατάλογο με ένα ανασήκωμα των ώμων που παλιότερα δεν το συνήθιζε.

Είχαν διαλέξει το υπερυψωμένο τραπέζι στο παράθυρο, την πιο όμορφη θέση. Κάθονταν ο ένας απέναντι στον άλλο με φόντο την κρεμ κουρτίνα, τα πρόσωπα αναμμένα από το φως της επιτραπέζιας λάμπας με το κόκκινο αμπαζούρ. Ο Χανς Κάστορπ δίπλωσε τα φρεσκοπλυμένα χέρια του και τα έτριψε σε μια έκφραση ευχάριστης προσμονής, όπως συνήθιζε όταν καθόταν στο τραπέζι – ίσως επειδή οι πρόγονοί του προσεύχονταν πριν από τη σούπα. Τους εξυπηρέτησε μια φιλική κοπέλα που μιλούσε με τον ουρανίσκο. Φορούσε ένα μαύρο φόρεμα με λευκή ποδιά, και το φαρδύ της πρόσωπο έλαμπε από υγεία. Προς μεγάλη του ευθυμιά, έμαθε ο Χανς Κάστορπ ότι εδώ οι σερβιτόρες ονομάζονταν «κορίτσια της σάλας». Παράγγειλαν ένα μπουκάλι Γκρυό Λαρόζ, που το επέστρεψε ο Χανς Κάστορπ για να του δοθεί η σωστή θερμοκρασία. Το φαγητό ήταν εξαιρετο. Είχε σούπα από σπαράγγια, ντομάτες γεμιστές, ψιτό με διάφορες γαρνιτούρες, ένα πολύ καλά φτιαγμένο γλύκισμα, μια πατάλα με τυριά και φρούτα. Ο Χανς Κάστορπ έφαγε πάρα πολύ, αν και η όρεξή του δεν ήταν τόσο μεγάλη όσο νόμιζε. Συνήθιζε όμως να τρώει πολύ, ακόμα και όταν δεν πεινούσε, από αυτοσεβασμό.

Ο Γιοάχιμ δεν τίμησε ιδιαίτερα τα φαγητά. Είχε βαρεθεί αυτή την κουζίνα, είπε, όλοι εδώ επάνω την είχαν βαρεθεί και συνηθιζόταν να γκρινιάζει κανείς για το φαγητό· γιατί όταν καθόταν κανείς εδώ αιώνια, και τρεις ημέρες... Αντιθέτως, ήπιε με ευχαρίστηση, και μάλιστα με ένα είδος αφοσίωσης, κρασί και, αποφεύγοντας επιμελώς κάθε συναισθηματική έκφραση, εξέφρασε επανειλημμένα την ικανοποίησή του που είχε κάποιον με τον οποίο μπορούσε να πει μια λογική κουβέντα.

«Ναι, είναι υπέροχο που ήρθες!» είπε, και η ήρεμη φωνή του ακούστηκε συγκινημένη. «Μπορώ να πω ότι για μένα είναι σχεδόν ένα γεγονός. Είναι επιτέλους μια αλλαγή – θέλω να πω είναι μια τομή, μια διακοπή στην αιώνια, στην απεριόριστη μονοτονία...»

«Μα ο καιρός σας θα περνάει σχετικά γρήγορα εδώ» παρατήρησε ο Χανς Κάστορπ.

«Και αργά και γρήγορα, όπως θέλεις» απάντησε ο Γιοάχιμ. «Εγώ σου λέω ότι δεν περνάει καθόλου, αυτό δεν είναι χρόνος και δεν είναι ζωή – όχι, δεν είναι» είπε και ξανάπασε το ποτήρι.

Και ο Χανς Κάστορπ έπινε, παρόλο που το πρόσωπό του έκαιγε σαν φωτιά. Στο σώμα όμως κρύωνε ακόμη και στα μέλη του ένιωθε μια ιδιαίτερη, χαρούμενη, αν και κάπως βασανιστική, ανησυχία. Οι λέξεις έφευγαν βιαστικά, συχνά έχανε τα λόγια του, και το ξεπερνούσε με μια ανέμελη χειρονομία. Άλλωστε και η διάθεση του Γιοάχιμ είχε ζωηρέψει, και η κουβέντα τους συνεχίστηκε πιο αβίαστα και πιο εύθυμα όταν η γυναίκα που σιγοτραγουδούσε και χτυπούσε το τραπέζι σπκώθηκε ξαφνικά και έφυγε. Τρώγοντας χειρονομούσαν με τα πιρούνια, έπαιρναν σοβαρό ύφος, με την μπουκιά να τους φουσκώνει το μάγουλο, γελούσαν, κατένευαν, σήκωναν τους ώμους και μιλούσαν πριν καλοκαταπιούν. Ο Γιοάχιμ ήθελε να ακούσει νέα από το Αμβούργο και είχε στρέψει τη συζήτηση στη διευθέτηση της κοίτης του Έλβα.

«Σηματοδοτεί μια νέα εποχή!» είπε ο Χανς Κάστορπ. «Μια νέα εποχή για την ανάπτυξη της ναυσιπλοΐας μας – χωρίς υπερβολή. Εγγράψαμε πενήντα εκατομμύρια ως άμεση εφάπαξ δαπάνη στον προϋπολογισμό και, να 'σαι σίγουρος, ξέρουμε πολύ καλά τι κάνουμε».

Αλλά, παρά τη σπουδαιότητα που απέδιδε στη διευθέτηση του Έλβα, παράτησε αμέσως αυτό το θέμα και απαίτησε να του διηγηθεί ο Γιοάχιμ και άλλα από τη ζωή «εδώ πάνω» και για τους ασθενείς, πράγμα που εκείνος το έκανε πρόθυμα, γιατί καιρόταν που μπορούσε να εμπιστευτεί κάποιον δικό του και να ανακουφιστεί. Υποχρεώθηκε να επαναλάβει αυτό με τα πώματα που τα ξαπόστελναν κάτω με τα έλκηθρα και να διαβεβαιώσει άλλη μια φορά ρητά ότι βασιζόταν στην αλήθεια. Καθώς ο Χανς Κάστορπ ξέσπασε πάλι στα γέλια, γέλασε και εκείνος, πράγμα που φάνηκε να το χαίρεται με την καρδιά του, και διηγήθηκε και άλλα κωμικά για να διατηρήσει την ευθυμία. Μια κυρία, είπε, καθόταν στο τραπέζι του, η κυρία Στερ, παρεμπιπτόντως αρκετά άρρωστη, σύζυγος μουσικού από το Κάνστατ – ήταν ό,τι πιο αμόρφωτο είχε βρει ποτέ μπροστά του. Έλεγε «απολύμανξη», αλλά τελείως σοβαρά. Και τον βοηθό, τον Κροκόφοσκι, τον αποκαλούσε «φόμουλους». Και αυτό τώρα να το ακούς χωρίς να κάνεις έναν μορφασμό. Εκτός αυτού ήταν και κουτσομπόλα, όπως άλλωστε οι περισσότεροι εδώ επάνω, και έλεγε για μια άλλη κυρία, την κυρία Ίλις, ότι είχε ένα «στεριλέτο». «Στεριλέτο το λέει – μα είναι ανεκτίμητο!» Και μισοξαπλωμένοι, γερμένοι πίσω στις καρέκλες τους, γέλασαν τόσο, που σείονταν το κορμί τους και έπαθαν σχεδόν ταυτόχρονα λόξιγκα.

Στα ενδιάμεσα ο Γιοάχιμ μελαγχολούσε και σκεφτόταν τη μοίρα του.

«Ναι, καθόμαστε εδώ και γελάμε» είπε, ενώ το πρόσωπό του πονούσε και τον διέκοπαν κάθε τόσο τα τραντάγματα που έنيωθε στο διάφραγμα, «και ωστόσο δεν μπορώ καθόλου να υπολογίσω πότε θα φύγω αποδώ, γιατί, όταν λέει ο Μπέρενς μισό χρόνο ακόμα, είναι λίγο και πρέπει να περιμένεις ότι θα διαρκέσει περισσότερο. Είναι σκληρό – πες και μόνος σου, δεν είναι θλιβερό; Με είχαν ήδη δεχτεί και τον επόμενο μήνα θα μπορούσα να δώσω εξετάσεις για αξιωματικός. Και τώρα σέρνομαι εδώ με το θερμόμετρο στο στόμα και μετράω τις γκάφες αυτής της αμόρφωτης κυρίας Στερ και χάνω τον καιρό μου. Ένας χρόνος παίζει τόσο μεγάλο ρόλο στην ηλικία μας, φέρνει τόσο μεγάλες αλλαγές και προόδους στη ζωή. Κι εγώ πρέπει να 'μαι ακίνητος εδώ σαν νερόλακκος – ναι, σαν νερόλακκος που σαπίζει, δεν είναι καθόλου υπερβολική η παρομοίωση...»

Κατά παράξενο τρόπο, ο Χανς Κάστορπ απάντησε μόνο με την ερώτηση αν είχαν εδώ πόρτερ, κι όταν ο εξάδελφός του τον κοίταξε κάπως έκπληκτος, είδε ότι ήταν έτοιμος να αποκοιμηθεί – στην πραγματικότητα κοιμόταν κιόλας.

«Καλά, εσύ κοιμάσαι!» είπε ο Γιοάχιμ. «Έλα, είναι ώρα να πάμε για ύπνο· και οι δυο μας».

«Δεν είναι καθόλου ώρα» είπε ο Χανς Κάστορπ με βαριά γλώσσα. Ακολούθησε όμως λίγο σκυφτός και πασμένος, σαν η κούραση να τον πίεζε κυριολεκτικά στο έδαφος· αλλά επιβλήθηκε διά της βίας στον εαυτό του όταν στην αδύναμα πια φωτισμένη αίθουσα της εισόδου άκουσε τον Γιοάχιμ να λέει:

«Να ο Κροκόφσκι. Νομίζω πως πρέπει να σε συστήσω στα γρήγορα».

Ο δρ Κροκόφσκι καθόταν στο φως, μπροστά στο τζάκι ενός σαλονιού αμέσως μετά τη συρτή πόρτα, που ήταν ανοικτή, και διάβαζε εφημερίδα. Σηκώθηκε καθώς οι δυο νεαροί έρχονταν προς το μέρος του, και ο Γιοάχιμ σε στάση προσοχής είπε:

«Επιτρέψτε μου, γιατρέ, να σας συστήσω τον εξάδελφό μου Κάστορπ από το Αμβούργο. Μόλις έφτασε».

Ο δρ Κροκόφσκι καιρέτησε τον καινούργιο συγγάτοικο με εύθυμη, ζωηρή και ενθαρρυντική εγκαρδιότητα, σαν να ήθελε να δείξει ότι απέναντί του κάθε επιφύλαξη ήταν περιττή και το μόνο αρμόζον ήταν

ανοιχτόκαρδη εμπιστοσύνη. Ήταν περίπου τριάντα πέντε ετών, με φαρδιούς ώμους, παχύς, σημαντικά πιο κοντός από τους δυο που στέκονταν μπροστά του, τόσο, που για να τους κοιτάξει καταπρόσωπο έπρεπε να κρατά το κεφάλι του λοξά προς τα πίσω – και εξαιρετικά χλωμός, με μια διαφανή, φωσφορίζουσα, θα έλεγε κανείς, χλωμάδα, που τονίζονταν ακόμα περισσότερο από τη σκοτεινή φλόγα των ματιών του, τη μελανότητα των φρυδιών και της αρκετά μακριάς γενειάδας του, που τέλειωνε σε δυο μύτες και εμφάνιζε ήδη λίγες λευκές τρίχες. Φορούσε ένα μαύρο σταυρωτό κοστούμι χωρίς ουρά, ήδη λίγο φθαρμένο, μαύρα πέδιλα, που τα ταίριαζε με χοντρές γκριζες μάλλινες κάλτσες, και ένα μαλακό γυριστό κολάρο, που όμοιό του είχε δει ο Χανς Κάστορπ μόνο σε έναν φωτογράφο στο Ντάντσιχ, και που πράγματι έδινε στην εμφάνιση του δρος Κροκόφσκι κάτι από ατελιέ. Γελώντας εγκάρδια, τόσο που φάνηκαν τα κιτρινωπά δόντια του μέσα από τα γένια, έσφιξε το χέρι του νέου λέγοντας με βαθιά φωνή και κάπως ξένη, αργόσυρτη προφορά:

«Καλώς μας ήρθατε, κύριε Κάστορπ! Εύχομαι να προσαρμοστείτε γρήγορα και να αισθανεστε καλά ανάμεσά μας. Έρχεστε ως ασθενής, αν μου επιτρέπτε την ερώτηση;»

Ήταν συγκινητικό να βλέπει κανείς πώς ο Χανς Κάστορπ κατέβαλε προσπάθειες να φανεί ευγενής και να επιβληθεί στη νύστα του. Τον εκνεύριζε που ήταν σε τόσο κακή φόρμα, και με τη δύσπιστη αυτοπεποίθηση των νέων διέκρινε στο χαμόγελο και στην ενθαρρυντική στάση του βοηθού σημεία συγκαταβατικής ειρωνείας. Απάντησε μιλώντας για τις τρεις εβδομάδες, ανέφερε και τις εξετάσεις του και πρόσθεσε ότι ήταν, δόξα τω Θεώ, τελείως υγιής.

«Αλήθεια;» ρώτησε ο δρ Κροκόφσκι, προτείνοντας λοξά το κεφάλι σαν κοροϊδευτικά και εντείνοντας το χαμόγελό του. «Μα τότε είστε ένα φαινόμενο που αξίζει να μελετηθεί! Ποτέ μου, πρέπει να ξέρετε, δεν συνάντησα έναν τελείως υγιή άνθρωπο. Τι εξετάσεις δώσατε, αν επιτρέπτε την ερώτηση;»

«Είμαι μηχανικός, γιατρέ» απάντησε ο Χανς Κάστορπ με συγκρατημένη αξιοπρέπεια.

«Α, μηχανικός!» και το χαμόγελο του δρος Κροκόφσκι σαν να αποτραβήχτηκε, σαν να έχασε για μια στιγμή κάτι από τη δύναμη και την

εγκαρδιότητά του. «Ωραία. Και δεν θα υποβληθείτε εδώ λοιπόν σε κανενός είδους ιατρική περιποίηση, ούτε σωματικά ούτε ψυχικά;»

«Όχι, χίλια ευχαριστώ!» είπε ο Χανς Κάστορπ, και παραλίγο να κάνει ένα βήμα πίσω.

Τότε ξαναφάνηκε νικητήριο το χαμόγελο του δρος Κροκόφσκι και, σφίγγοντας πάλι το χέρι του νεαρού, είπε με δυνατή φωνή:

«Καλόν ύπνο να 'χετε λοιπόν, κύριε Κάστορπ – απολαμβάνοντας την άμεμπτη υγεία σας! Καλόν ύπνο και εις το επανιδείν!» Με αυτά καληνύχτισε τους δυο νεαρούς και επέστρεψε στην εφημερίδα του.

Το ασανέρ δεν είχε πια χειριστή και έτσι ανέβηκαν τη σκάλα με τα πόδια, σιωπηλοί και κάπως ταραγμένοι από τη συνάντηση με τον δρα Κροκόφσκι. Ο Γιοάχιμ συνόδευσε τον Χανς Κάστορπ στον αριθμό 34, όπου είχε σωστά μεταφέρει ο κουτσός τις αποσκευές του αφιχθέντος, και ψιλοκουβέντιασαν για ένα τέταρτο περίπου, όσο έβγαζε ο Χανς Κάστορπ τις πιτζάμες και τα είδη τουαλέτας, καπνίζοντας ένα χοντρό, ελαφρύ τσιγάρο. Πούρο δεν είχε προλάβει να καπνίσει σήμερα, πράγμα που του φάνηκε παράξενο και αξιοσημείωτο.

«Έχει εμφάνιση πολύ σημαντικού ανθρώπου» είπε ξεφυσώντας, ενώ μιλούσε, τον καπνό που είχε εισπνεύσει. «Είναι κλωμός σαν κερί. Από υπόδοση όμως, τι να σου πω; Φρίκη. Γκρι μάλλινες κάλτσες κι ύστερα εκείνα τα πέδιλα. Δεν μου λες, προσβλήθηκε στο τέλος;»

«Είναι κάπως ευαίσθητος» παραδέχτηκε ο Γιοάχιμ. «Δεν έπρεπε να απορρίψεις την ιατρική περιποίηση τόσο απότομα, τουλάχιστον όχι την ψυχική. Δεν του είναι ευχάριστο όταν την αποφεύγουν. Ούτε απέναντί μου είναι ευνοϊκά διατεθειμένος, γιατί δεν του εκμυστηρεύομαι αρκετά. Αλλά πού και πού του διηγούμαι ένα όνειρο για να έχει κάτι να διαμελίσει».

«Ε, τον αποπήρα λοιπόν» είπε κακόκεφα ο Χανς Κάστορπ, γιατί ήταν δυσареστημένος με τον εαυτό του όταν πλήγωνε κάποιον, και τότε η κούραση τον συνεπήρε με νέα δύναμη.

«Καληνύχτα» είπε. «Είμαι πτώμα».

«Στις οκτώ θα σε πάρω για πρωινό» είπε ο Γιοάχιμ και έφυγε.

Ο Χανς Κάστορπ περιποιήθηκε τον εαυτό του πολύ πρόχειρα πριν κοιμηθεί. Ο ύπνος τον κυρίευσε μόλις έσβησε τη λάμπα του κομοδίνου, αλλά πετάχτηκε ξαφνιασμένος μόλις θυμήθηκε ότι στο ίδιο κρεβάτι προχθές είχε πεθάνει κάποιος.

Δεν θα ήταν η πρώτη φορά, σκέφτηκε, σαν να έφτανε αυτό για να τον καθουχάσει. Ένα νεκρικό κρεβάτι είναι, ένα συνηθισμένο νεκρικό κρεβάτι. Και αποκοιμήθηκε.

Μόλις όμως αποκοιμήθηκε, άρχισε να ονειρεύεται, και ονειρευόταν σχεδόν ακατάπαυστα έως το πρωί. Κυρίως έβλεπε τον Γιοάχιμ Τσίμσεν σε μια παράξενα στρεβλή στάση να κατεβαίνει μια πλαγιά σε έλκηθρο. Είχε την ίδια φωσφορίζουσα χλωμάδα όπως ο δρ Κροκόφσκι και μπροστά καθόταν ένας ευπατρίδης, που φαινόταν πολύ συγκεχυμένα, όπως κάποιος που τον έχει ακούσει κανείς μόνο να βήχει, και οδηγούσε. «Μας είναι τελείως αδιάφορο να σου πω... εμάς εδώ επάνω» είπε ο στρεβλωμένος Γιοάχιμ, και ύστερα ήταν εκείνος, όχι ο ευπατρίδης, που έβηκε τόσο φρικτά σαν πολιός. Ο Χανς Κάστορπ έκλαψε πικρά και παραδέχτηκε ότι έπρεπε να πάει στο φαρμακείο να προμηθευτεί cold cream. Αλλά στην άκρη του δρόμου καθόταν η κυρία Έλτις, με σουβλερή μουσούδα, και κρατούσε κάτι στο χέρι που παρίστανε προφανώς το «στεριλέτο» της, δεν ήταν όμως παρά μια ξυριστική μηχανή. Ο Χανς Κάστορπ ξανάβαλε τα γέλια, και έτσι έπεφτε από τη μια ψυχική διάθεση στην άλλη, ώσπου έφεξε το πρωί από τη μισάνοιχτη μπαλκονόπορτά του και τον ξύπνησε.

ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ

Υπεύθυνος σειράς: Δημήτρης Στεφανάκης

Στη σειρά **Μεγάλες αφηγήσεις** εντάσσονται έργα-ορόσημα της παγκόσμιας πεζογραφίας: έργα συγγραφέων που έσπασαν το φράγμα του χρόνου και αξίζει να διαβάζονται από όλους ως μέρος μιας συναρπαστικής επικαιρότητας που μας αφορά.

Το *Μαγικό βουνό* είναι ένα αριστούργημα της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας από έναν νομπελίστα συγγραφέα που διερευνά τη γοητεία και τον εκφυλισμό των ιδεών σε μια εσωστρεφή κοινότητα τις παραμονές του Μεγάλου Πολέμου. Η υπόθεση είναι φαινομενικά απλή. Ο νεαρός μηχανικός από το Αμβούργο Χανς Κάστορπ επισκέπτεται το σανατόριο Μπέργγκχοφ της Ελβετίας για να δει τον ξάδερφό του. Μια μικρή αδιαθεσία και ένας παρατεταμένος πυρετός οδηγούν τον γιατρό Μπέρνς να του προτείνει να παρατείνει την παραμονή του. Τελικά ο Χανς Κάστορπ αποφασίζει να μείνει στο σανατόριο για τρεις βδομάδες. Μόνο που οι τρεις βδομάδες, χωρίς να το καταλάβει, μετατρέπονται σε επτά χρόνια, καθώς ο Χανς ερωτεύεται και μεθ' από τις ιδέες που ακούει να συζητούνται εκεί.

Διάσημος για την ειρωνεία του ο Τόμας Μαν, μαζί με τους Σοπενχάουερ, Νίτσε και Φρόιντ, προσφέρει την ενοποιητική ουσία, την αγάπη για την τέχνη και τη φαντασία, που χρειάζεται ο σύγχρονος κόσμος για να μη διαλυθεί ύστερα από την κατάρρευση των κοινωνικών δυνάμεων και των θρησκειών.

Independent

Προσφέρεται για πολλαπλές αναγνώσεις. Ένα μυθιστόρημα για μια ζωή και όχι απλώς για ένα βροχερό απόγευμα.

Guardian

Ο σημαντικότερος γερμανός μυθιστοριογράφος του 20ού αιώνα.

Spectator

ISBN: 978-618-03-0961-4

9 786180 309614

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ.: 80961